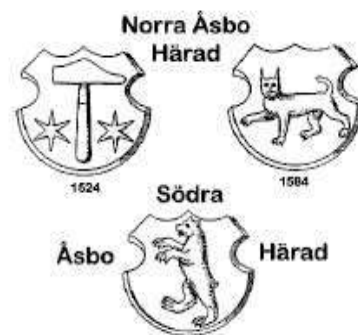

Åsbo Släktblad

*Medlemstidning för Åsbo Släkt- och
Folklivsforskare*

årg.30 jun 2017 nr.1

Ur innehållet:

*30-års jubileum
Wendels stuga
Syster Inga
Klippans musikkår
Läsövningar*

Åsbo Släktblad

Medlemstidning för Åsbo Släkt-
och Folklivsforskare
Årg. 30, jun 2017, nr 1

Redaktionen:

Lena Ringbrant Ekelund,
Kamrersg.17, 264 31 Klippan,
tel. 0435-71 10 60 l.re@telia.com
Karin Björk Hernandez, Ö Solg 8a,
264 34 Klippan tel. 0435-146 39
Lena Nilsson, Forsmöllev 3,
264 39 Klippan tel. 0435-101 18
redaktionen@asbo-gen.com
Ansvarig utgivare: Marie Munke

Åsbo Släkt- och Folklivsforskare

Ny postadress:

Storgatan 47, 264 32 Klippan
Besöksadr.: Studiegården 47:an,
Storgatan 47, 2:a vån, Klippan
Bankgiro: 5044-2391

Medlemsavgifter 2017

Helår 150 kr
Famijmedlem 60 kr

FÖRENINGSLOKAL

Studiegården 47:an,
Storgatan 47, 2:a vån, Klippan
Ingång via rampen på husets gavel!

SLÄKTFORSKARJOUR

datum se sista sidan.

I lokalen finns möjlighet att:

- Använda föreningens datorer eller trådlöst nätverk till din bärbara dator,
- Söka i ett flertal Internetdatabaser samt våra egna databaser
- Söka i vårt innehållsrika arkiv
- Köpa antavlor, ansedlar, böcker m.m.
- Få hjälp med din forskning

Kurser i släkt- och lokalhistorisk forskning anordnas även på 47:an.
Kursledare: Barbro Andréll

© Åsbo Släkt- och Folklivsforskare och författarna som även ansvarar för faktauppgifterna i sina artiklar.

INNEHÅLL

Ordf Marie Munke har ordet.....	3
Föreningsinfo	3
Årsmöte 2017 - <i>Karin Björk Hernandez</i>	4
"Nu ska vi fira" - <i>Eva Klang o Bernhard Ingelsson</i>	5
Några foton från föreningens 30 år	6
Wendels stuga - <i>Sten Svensson</i>	7
Syster Inga - <i>Lena Nilsson</i>	10
Johan Larssons urklippa dödsannonser - <i>Lena RE</i> ..	11
Klipans musikkår - <i>Lena Nilsson</i>	12
Skulptur i Klippan - <i>Hjördis Nilsson</i>	14
Ur Johan L:s urklippspärmar - <i>om skulpturen</i>	15
N Åsbo Häradsrätt dombok - <i>Lena RE</i>	16
Läsövning - <i>Guno Haskå</i>	17
Brådskande telefonmeddelande - <i>Karin B H</i>	19
Göingefamilj omkom i brand - <i>Hjördis Nilsson</i>	20
Försvenskningen av Skåne - <i>Karin B H</i>	22
Kvällsträff DNA-forskning - <i>Lena RE</i>	23
Höstens program	24

Styrelsen 2017

Ordf.	Marie Munke, Smålandsvägen 38, 286 35 Örskelljunga tel. 070-344 21 12
v Ordf.	Lena Ringbrant Ekelund, Kamrersg.17, 264 31 Klippan, tel. 0435-71 10 60
Sekr.	Gertrud Hannrup, Älvdalsg. 11, 264 34 Klippan tel. 0435-123 39
Kassör	Agneta Rosengren, Rosenv. 19, 264 37 Klippan tel. 0435-139 20
Dataansvarig	Alan Sejrbo-Petersen, Hörsdalsv. 167, 260 60 Kvidinge tel.0435-126 15
Arkiv	Vivan Bengtsson, Ekoxgatan 3, 264 36 Klippan tel. 0435- 131 97 Kerstin Persson, Bäckavägen 21 B, 284 32 Perstorp tel. 0435-359 15
Suppleanter	Roger Ragnarsson, Fastarp 4460, 264 94 Klippan tel. 0435-212 91 Bengt Johansson, Gullvivevägen 10, 26471 Ö Ljungby tel. 0435-216 79
Hemsida:	www.aasbo-gen.com
Webbmästarna	Fredric Nilsson & Alan Sejrbo-Petersen webmaster@asbo-gen.com

Vår förening är medlemsförening i Sveriges Släktforskarförbund, Skånes Släktforskarförbund och samarbetar med SV Skåneland.

Nästa tidning kommer ut i dec 2017. Tema "Kvinnor". Sista dag att lämna manus är den 15 okt.

Ordförande Marie har ordet

Föreningsinfo

Under våren har föreningen utökat samarbetet med Klippans hembygdsförening bl.a. genom gemensam visning av Blomgrens bilder i Klippans konsthall, torpvandringar och hembygdsdagen i Elfdalen. Vi deltog även på ICA Kvantum på Släktforskningens dag.

"Det sitter i väggarna"

Vi vill under hösten utöka samarbetet med hembygdsföreningar inom vårt område. Därför kommer höstens släktdag att vara en samarbetsdag där vi tillsammans presenterar olika sätt att få fram vem som har bott/ägt en fastighet.

Disgen

Under hösten kommer en studiecirkel i släktforskarprogrammet Disgen att arrangeras. Start den 7 sep.

Vi kommer även längre fram att ha bild- och kartkurser.

DNA-café

kommer att ordnas för utbyte av erfarenheter inom DNA.

Höstens nummer

kommer att vara ett temanummer med rubrik "Kvinnor". Vi tänker på kvinnor i olika sysslor inom hemmet, företag, föreningar, politiken m.m.

Vi tar tacksamt emot alla bidrag och förslag på saker vi kan skriva om

Redaktionen

Hej

Då ska jag presentera mig som er nya ordförande.

Marie Munke, född på 60-talet strax utanför Lund. Jag har rötter från bl a Åsbo härad, men verkar tillhöra en ganska rörlig släkt som förflyttat sig en del i Skåne.

Jag är ekonom till yrket och driver tillsammans med min man ett företag där vi har olika "ben" att stå på.

Egna intressen förutom släktforskning är hus, hem och trädgård, samt naturligtvis barn och barnbarn. För några år sedan köpte vi en husbil och i den har vi åkt lite kors och tvärs både i Sverige och Europa. Ett trevligt nöje det med.

Jag har alltid varit intresserad av släktforskning och minns min morfar som ofta berättade, för mig de mest osannolika historier om slakten, som när jag började forska på allvar visade sig ligga en massa fakta bakom. Ibland dyker morfars historier upp i bakhuvudet när jag träffar på något, så kan detta verka väldigt bekant.

Jag har varit aktiv i olika styrelser under 9 - 10 år, och innehaft olika po-

sitioner. I dag finns jag t ex som vice ordförande och kassör i Skånes Släktforskarförbund, vår paraplyorganisation.

Förra året sålde vi vår avstyckade gård och flyttade till Örkelljunga, då jag hittade min drömbostad och detta fick mig att börja fundera över att aktivera mig i Åsbo Släkt och Folklivsforskare. Inte alls på den nivå jag hamnade, utan smyga igång lite jourverksamhet i Örkelljunga.

När sedan Bengt Emgård ville ta ett steg tillbaka för att enbart ägna sig åt "Blomgrens Bilder" så var det han som föreslog mig till valberedningen. Jag funderade ganska länge, Bengt har skött sitt uppdrag under många år, och jag har inte själv deltagit aktivt i styrelsearbetet här, men jag ska försöka fylla ut manteln som jag axlat.

Jag kommer att försöka delta i de flesta arrangemangen föreningen har, dels för att lära mig rutinerna här, men även för att lära känna medlemmarna.

Marie

Årsmöte 2017

Den 18 februari hölls årsmötet på Studiegården 47:an. Bengt Emgård, ordförande, hälsade ca trettiofem medlemmar välkomna. I år firar föreningen 30-årsjubileum och har per i dag 461 medlemmar. Den yngste är 28 år och den äldste är 95 år, vilket visar att åldern inte har någon betydelse när det gäller det ökade intresset för alla de levnadsöden som finns i vår historia.

Bengt informerade om kommande aktiviteter under våren och att Åsbo Släkt- och folklivsforskare har ett bra samarbete med Klippans hembygdsförening. Liksom tidigare är "Öppet Hus"-eftermiddagarna välbesökta.

Styrelsen fick i år en ny sammansättning. Bengt Emgård avgick på egen begäran efter tolv år i styrelsen och blev hedersmedlem i föreningen. Marie Munke valdes till ny ordförande och övriga i styrelsen är Lena Ringbrant Ekelund, Agneta Rosengren, Vivan Bengtsson, Alan Sejrbo-Petersen, Kerstin Persson och Gert-rud Hannrup.

Efter avslutat årsmöte bjöds på kaffe och en fint dekorerad jubileumstårta som vår köksmästare Roger Ragnarsson hade gjort. Bernhard och Eva bjöd på sång och musik och hade dagen till ära skrivit en speciell släktforskarvisa.

Karin Björk Hernández

Den tjugiga jubileumstårten bakad av Roger Ragnarsson med familj.

Bernhard och Eva underhöll oss med gitarrspel och allsång.

Nu ska vi fira *mel. Ja, må hon leva*

Nu ska vi fira,
nu ska vi fira
nu ska vi fira våra 30 år.
Vår förening har växt
Vi har läst mycket text
och funnit det har vi
en och annan knekt.

Nu så ska vi forska,
nu ska vi forska,
nu ska vi forska i
vår släkt fallera!
Vi finner bönder o pigor
o drängar o präster,
soldater o herrefolk
o en o annan bandit.

Det är spännande värre,
spännande värre,
spännande värre
o va släktforskare
Med sin vän man e släkt,
fast man nu först upptäckt,
när intresset för släktforskning
för alltid är väckt.

Var kan man finna,
var kan man finna,
var kan man finna
data om sin släkt?
Jo i husförhör, församling
mantalslängd, domböcker,
generalmönsterrullor o i
kyrkräkenskap!

Vår forskning går framåt,
vår forskning går framåt
vår forskning går framåt
med en väldig fart.
Nu med DNA
som man skickar åstad
så man fått hela
stamtavlan klar!

Varför ska man forska,
varför ska man forska,
varför ska man forska uti sin släkt?
Man träffar glada vänner
o finner andra fränder
och uti alla länder
finner man sin släkt

Hjärnan får gympa,
hjärnan får gympa,
hjärnan får gympa
när man släktforskar.
Man söker uppåt o neråt
o bakåt o framåt
o slutligen har man hela gåtan löst.

Nu ska vi fira,
ja, verkligen fira
släktforskarnas 30-års
jubileumsfest.
I 47-ans lokaler
med blommor o blader
vi utbrister i ett
jubileumshurra!

Text: Eva Klang &
Bernhard Ingelsson

Några foton från föreningens 30 år

Wendels stuga, Svenstorp No.3, Västra Torup

Nedanstående artikel har sitt ursprung vid en sommarlunch hos Agneta Wendel Olsson i hennes torp "Nyvång" i Västra Torup. Hennes syster Gunilla nämnde då att hennes hus "Hålegården" eller Svenstorp No.3 har varit i släktens ägo i över 300 år.

Naturligtvis nappade jag på den inbjudan. Här kommer mitt försök att reda ut begreppen hur deras släkt har ägt gården.

Den första ägaren till Svenstorp nr 3 var **Niels Svensson** som är Gunillas mf ff mm ff ff fm far och han dog ca 1675. Han flyttade fastigheten från Västra Torup till Svenstorp som berättas om längre ner i denna artikel. Nästa kända ägare är **Johan Mattisson Möller** (död 1718) som brukade gården som då var ett rusthåll mellan ca 1690 – 1718. Han är inte släkt med Niels Svensson men han är Gunillas mf ff ff ff far!

Sonen **Mattis Johansson** (1673 – 1761) tar över gården och ca 1750 lämnar han över till sin son **Johan**

Wendels stuga, Svenstorp no 3. Foto: Sten Svensson

Mattisson (1720 – 1774) och därefter är det hans son **Nils Johansson** som driver gården till 1810 då den går ur släkten genom försäljning till **Gunnar Wollemansson**. Nu är det hans släktingar som ärver Svenstorp nr 3 ända fram till 1884 när **Thelander Pettersson Welin** (1857 – 1927) är den nya ägaren. Han är Gunillas mf morbror och genom honom kommer gården åter till släkten. Thelanders syster **Anna Mauritz** (1853 – 1932) är gift med **Ola Pettersson** (1850 – 1920) och deras son **Anders Olsson** blir 1906 den nya ägaren till gården.

Anders och hans hustru Hilmas dotter **Anna** gift med **Erik Wendel** blir de nya ägarna 1938 och de är **Gunilla** och **Agnetas** föräldrar.

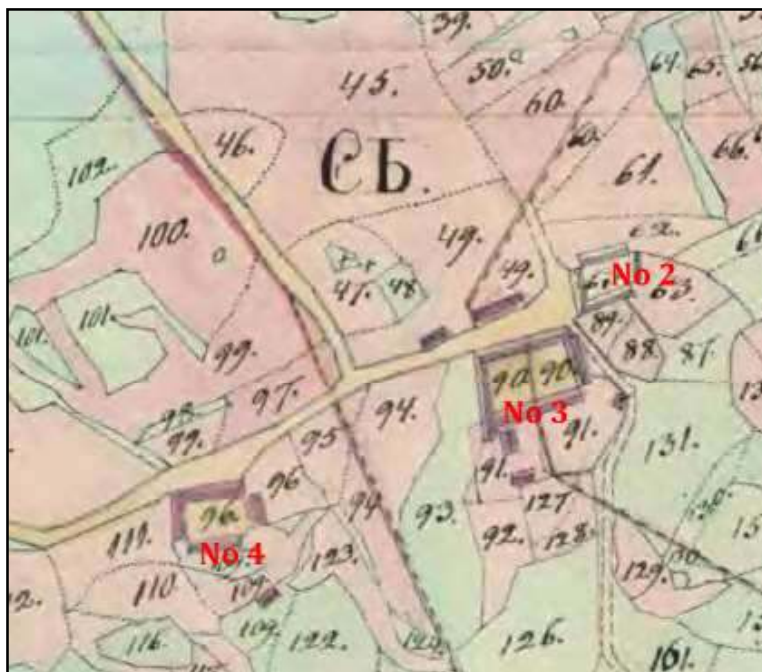
Flyttning av Svenstorp no 3

I Västra Göingens Hembygdsförenings skriftserie XII sid 94 not 23 står: "Länsmannen i Torups Svenstorp, Niels i Swenstorp". Länsmannen höll uppsikt över Kungsvägen och det "Bolehus" som omkring år 1620 på den danske kungen (Kristian IV:s) befallning satts upp i Västra Torup, flyttades efter ett antal år som Länsmanngård till Svenstorp av Niels i Swenstorp.

En "Nils i Swenstorp" fick i uppdrag av länsman att flytta ett äldre rastställe från kyrkbyn till hembyn Swenstorp. Gården blev ett rastställe på vägen Helsingborg – Kristianstad och användes bl.a. under "Skånska Kriget" (1675 - 1679).

Var det före 1658 (freden i Roskilde) var det Kristian IV (dog 1648) eller Fredrik III som beslutade om flytten. Efter 1658 var det någon av de svenska Kungarna Karl X Gustav eller Karl XI. Det var alltså en Kungsgård och blev Svenstorp No.3.

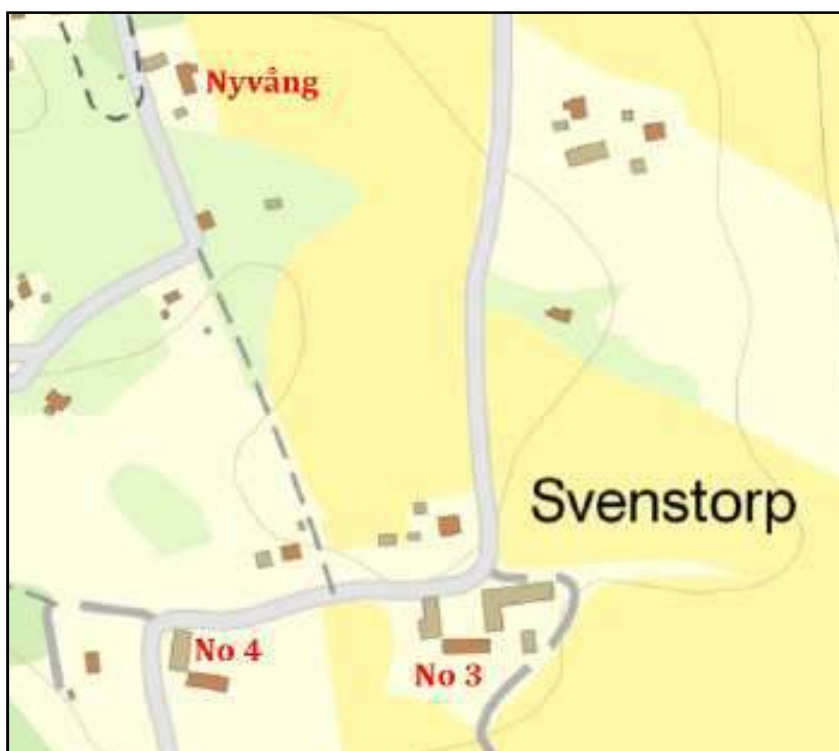
Det i sin tur betyder att det redan fanns två gårdar, men det något märkliga är att gården placerades mellan de två befintliga och att den mer eller mindre byggdes ihop med No.1 (Swen Ostradsson).

Karta från 1810/11 över Svenstorp med gårdarna markerad i efterhand. Lantmäteriet.

Förklaringen kan ligga i att vägen gick inte som nu, utan kom man från V. Torup gick vägen förbi "Nyvång" och ner till en skarp T-korsning. Västerut kom man till Gustavsborg och svängde man österut kom man efter 50 - 60 m till Svenstorp No. 1, 3 och 2. Därefter tog vägen slut.

Den första gården, Svenstorp No.1 kallades för "Patronahaven", Svenstorp No. 2 kallades för "Dragesgården" och låg norr om No. 3:s östra länga och Svenstorp No. 3 kallades för "Hålegården". (Se karta från 1810/11) På samma karta från 1810/11 kan man se att det finns en gård till (No.4). Den ligger västerut från T-korset ca. 100 m från nuvarande läge på No. 3. Ägs idag av Mats Henriksson, son till Inga och "Rulle" Henriksson ("Zero Bilelektriska").

Nutida karta från Lantmäteriet

En annan karta från 1705 visar Svenstorp No.1. Jag är tveksam till denna karta. Svenstorp No. 1. återuppbyggdes inte och gården är utmärkt på No. 3:s plats? Kan det vara så att det var den enda gården som var återuppbyggd så därför fick den ordningsnumret 1?

Den röde hanen

1704 kom den röde hanen på besök och utplånade tre anrika gårdar. No.2. ägdes av Hendrickstorps Glasbruk (Generalkrigskommisarien Jöran Adlersten) och var utarrenderat till "förloffuade ryttaren" Erik Drake. No.3. var ett rusthållshemman, vilket ägdes av "Den licentierade ryttaren" Johan Möller och No.1. av bonden

En dymling (träplugg) i båleväggen ovanför dörr. Foto: Sten Svensson

Swen Ostradsson, båda var borta på "nödiga ärenden" den 20 maj 1704 då olyckan var framme.

Vådelden började i skorstenen hos Erik Drake och det var omöjligt att rädda något av de sammanbyggda längorna. Den 28 maj sände häradshövdingen Anckarstråle order till nämndemannen Mårten Larsson i Önnarp samt Måns Eskilsson, Misterhult att förrätta brandsyn i Swenstorp, Torups socken - "frälsehemmanet no: 2" samt syna "rusthålllet i Swenstorp" - "måtto i lijka".

Mått på fastigheterna

Av protokollet kan utläsas att Drakes fastighet bestod av 3 längor, (1 aln= 0,6m) 34 x 10, 37 x 8 och 40 x 8 aln. Möllers fastigheter hade måtten, 42 x 9, 23 x 9 och 25 x 10 aln, och Ostradssons fastigheter 27 x 10, 32 x 9 och 28 x 9 aln. Alltså väldigt långa och smala längor. Samtliga fastigheter hade bostadsdelen i den södra längan. (Understrukna)

Vid ett besök hos Gunilla nu i påskmätte jag bostadslängan till 25 x 6 m. Alltså har tillbyggnad skett om ca. 10 m på längden. Gunilla tror att det har varit två stycken tillbyggnader, både åt öster och väster. Det är nog sant

om man tittar på rumsindelningen och hur det är utfört.

I tidningsartikeln står att Ostradsson och Möller haft gemensam gårdsplats. Protokollet dagtecknades den 16 juni och avslutades med "Ilden Er udkommen aff schursteinen på deris Naboes Erik Dragis hemman no 2 och Er Allo affbränt och i axhe lagt"- . Vid hösttinget 1704 beslöts att brandstod skulle utbetalas, 120 dal. smt. och att de skulle erhålla anvisning av en Hejderiddare på 71 stycken ekar för sitt byggbehov.

I bästa fall kan den/de som återuppförde fastigheten/fastigheterna ha firat jul 1705 under tak. Det är lite oklart på denna punkt, vem eller vilka som byggde upp husen igen, och var?

Det står så här: Erik Drage tog sin matsur skolan och bosatte sig på Skyrup där han avled 1710. Swen Ostradsson trivdes inte med sitt bygge och överlämnade sitt hemman till Carl Olsson, Vinslöv som med sin hustru Kierstina Lassasdotter (Sösdala) tog hemmanet i besittning 1710. Swen O. bosatte sig i Riseberga socken.

Av ovanstående framgår att åtminstone två gårdar återuppfördes och

den ena var Swenstorp No:3. ägd av Johan Möller. Tittar vi på kartan från 1810/11 ser vi att det finns en gård NÖ. om Swenstorp No3., men det var ju Drakes gård No2. och den återuppfördes inte. Förmodligen byggde Ostradsson på Drakes grund, kanske inte så konstigt, grunden förstördes inte vid branden och det var ett stort arbete att anlägga en ny sådan.

I bildtexten använder vi orden "båle" och "dymling". En kortfattad förklaring av orden är kanske på sin plats.

Enligt Svenska Akademiens ordlista: -- "Bol – et" betyder boställe (för präst el. klockare m.m.). -- "Bålverk" betyder förskansning, skydd. -- "Dymling" kommer från "dymbel" (träplugg).

"Båle" eller "Skiftesverk" var förr ett vanligt sätt att bygga timmerhus i våra trakter. Vägglplankor (vanligtvis av ek) lades horisontellt i stående stolpar med spår för planken. Detta var ett fördelaktigt sätt att bygga, dels följde de liggande planken med i husets rörelser och dels var det lätt att demontera fastigheten och återuppföra den i ett senare skede.

"Dymling" användes för sammanfogning av timmerstockar vid hustimring och båtbyggnation. Kan användas både horisontellt och vertikalt. – En ålderdomlig spikplugg av trä. – Ett annat ord är "träsnigel".

Fika i stora salen. Fr v Ingrid Svensson, Agneta och Gunilla Wendel Olsson.
Foto: Sten Svensson

Kuriosa: Min hustru Ingrid, Solgerd Bengtsson och Gunilla Wendel Olsson var klasskamrater på gymnasiet och Agneta Wendel Olsson gifte sig med min "kompis" Carl Axel "Colle" Olsson (son till Axel "Kogare" och Gunborg Olsson på Badhuset). Gunilla och Solgerd har gemensam ana i Anders Olsson (1785 - 1837). Åke Rosberg - Solgerd B. och Gunilla W.O. har gemensamma anor. Solgerd gifte sig med Alf-Göran (en "Bengtsapåg" från Tvärby). Ingrid och Solgerd, träffade Alf-Göran och mig första gången Nyårsafton 1958 - 59 på Regnbågen i Klippan, och på den vägen är

det. "Colle", Mats, Alf-Göran och jag var klasskamrater på Samrealskolan i Klippan, slutet 1950-tal. CIRKELN SLUTER SIG.

Sten Svensson

Källor: Tidningsartikel, eventuellt Norra Skåne, förf. Ivar Johansson. Gunilla Wendel Olsson och Agneta Wendel Olsson. Husförhörlängder V. Torup. Hjälps vid faktainsamling: Bengt Emgård och framför allt Solgerd Bengtsson samt Åke Rosbergs forskning "Misterhultssläkten".

Släktforskar dagarna i Halmstad den 26 - 27 augusti

Årets tema är "Vägar till Västerhavet" och föreningen kommer att vara representerad vid Släktforskar dagarna i Halmstad.

Bland föreläsarna denna helg kan som ett axplock nämnas, **Bengt Gärdfors** som berättar om utvandring till Tyskland, något vi ofta glömmer bort, **Hans Hanner** om "Inrikes pass" och **Dick Harrison** som berättar om Kattegatt och Skagerack som idag är fredliga vatten, men det har de inte alltid varit. **Guno Haskå** kommer att prata om Gästgiverier och Skjutshåll och **Anna-Lena Hultman** om nya boken "Emigrantforska på nätet". Detta är bara lite av vad som händer i föreläsarvägen.

Gå in på www.sfd2017.se och läs mer, du hittar infon under Program, Föreläsningsprogrammet.

Vidare finns här utställare från hela landet med mycket spännande saker till försäljning. De kommer både från Skåne och Lappland samt alla möjliga platser där emellan.

Jag hoppas att få se en del bekanta ansikten där, det är väl värt ett besök och jag tror inte att någon kommer att gå besviken därifrån.

Marie Munke

Syster Inga

Redaktionen besökte en 96-årig dam och fick en liten inblick i hur det kunde vara att under ett helt yrkesliv arbeta som distriktssköterska.

Inga Lundberg föddes 1921 på gården Brödåkra i Östra Ljungby. Hennes far, Henning Viktor Pålsson, och hennes mor, Ellen Maria Eriksson, fick nio barn och Inga var nummer fem i syskonskaran. Inga berättar att det var trångt men hjärtligt i barndomshemmet. Föräldrarna ville att barnen skulle utbildas och det gjorde de också.

Inga hade alltid drömt om att bli sjuksköterska och hjälpa andra människor. Hon gick först en utbildning på Sundsgården i Helsingborg och sedan läste hon in realen och tog examen som privatist i Höganäs. Därefter läste hon tre år i Linköping på Birgitta sjuksköterskeskola (kallades även för Birgittaskolan). Den drevs av Kalmar läns norra landsting, Östergötlands läns landsting och Norrköpings stad mellan åren 1940-1982. Inga tog sin sjuksköterskeexamen här 1946.

Efter utbildningen arbetade Inga bland annat i Norrköping och i Arvidsjaur. I Norrland fick hon lära sig att åka skidor för att ta sig mellan gårdarna. Hon såg en annons om att arbeta 1 år i Skottland. Eftersom resan var betald, tog hon chansen och åkte över. Hon kunde ingen engelska, men lärde sig snart därför att hon helt enkelt var tvungen. Inga blev god vän med en läkarsekreterare som arbe-

tade på samma sjukhus. När Inga senare skulle åka på bröllopsresa 1955, blev det till Skottland och familjerna hade därefter kontakt i många år.

Inga i lägenheten Bruksgatan ca 1950

Tillbaka i Sverige, så ville Inga komma närmare hemmet och fick också arbete i Klippan. På den tiden fanns inte vårdcentralen, utan distriktsmottagningen låg i den lägenhet som Inga hyrde. Först var den på Bruksgatan och efter att Inga gift sig med Lennart, fanns mottagningen på Järnvägsgatan. Där mottogs patienterna även på helgerna. Den andra distriktssköterskan; Ninni Svensson hade mottagning i sin lägenhet. De båda sköterskorna skulle vara beredda att arbeta dygnet runt. De hade alltså ständig jour. Fram till 1966, då läkarstationen öppnade fanns mottagningarna i bostaden.

Inga berättar att i distriktssköterskans plikter ingick t ex vaccinationer på alla skolor i distriktet, alla bebisar som skulle mätas och vägas och så var det mycket hembesök. När ett barn blev sjukt i en smittsam sjukdom, som exempelvis scharlakans-

feber, blev barnet isolerat från sina föräldrar. Barnet fick då bo på Hässleholms sjukhus tills det kunde flytta hem igen. Inga åkte för att arbeta på sjukhuset vid flera tillfällen. I Klippan arbetade hon även med mödravård, mödragymnastik och kurs i amning för blivande mödrar.

I arbetet ingick även att vaka över döende personer. Detta kunde vara även på nätterna. Ålderdomshem fanns både i Ankarlöv och i Klintarp under många år. Inga gjorde ofta sjukbesök på dessa hem.

Inga arbetade med olika läkare i Klippan genom åren. Doktor Richard, doktor Englert, doktor Dahlkvist, doktor Rossel och doktor Dervik var några av dem. Hon berättar att hon kände stor respekt för läkarna; "De var som gudar och man vågade inte säga emot".

Många episoder utspelade sig under Ingas tid som distriktssköterska. Bland annat minns hon en gammal tant som hade myror i sin säng i det fallfärdiga huset hon bodde i. När Inga sa till henne att så här kunde hon inte bo, svarade tanten på sin dialekt: "De e inga problem me de, nör jag söver så söver myrorna osså..." Hon avslutar med att säga att det var ett mycket roligt arbete hon haft, speciellt med alla barnen.

Lena Nilsson

Källa: Inga Lundberg

carl.kulturen.com/medi/web/object/147797

Johan Larssons urklippta dödsannonser

Johan Larssons urklippspärmar, som vi fick efter hans död, är en källa till mycket glädje. I Åsbo Släktblad nr 1 2016 skrev vi en artikel om honom och hans pärmar. Där berättade vi att i första hand skulle pärmarna med dödsannonser placeras i vår lokal. Pärmarna var gamla och slitna och en del urklipp var lösa. Nästan inga blad var i plastfickor. De var sorterade i män och kvinnor för sig, personer från Pappersbruket, Gråmanstorp, Vedby och Klippan för sig. Det var svårt att få en

överblick.

Då erbjöd sig Inger Nilsson att sätta in bladen i plastfickor och i nya pärmar, men när hon började så ville hon göra det snyggt och fint. Hon tog loss alla

dödsannonser och klippt rent om det behövdes. Därefter sorterade hon dem efter dödsår och monterade dem på nya, fina blad innan hon stoppade dem i plastfickor och satte in dem i hela 12 pärmar! Det är ett fantastiskt arbete hon har gjort!

När pärmarna var klara hämtade jag dem, och tillsammans med Inger levererade vi dem till lokalen. Där möttes vi av arkivarien Vivan Bengtsson som blev imponerad av pärmarna! Hon visade var de skulle stå och vi ställde in dem på rätt plats. De ska snart få framsida och gaveltext.

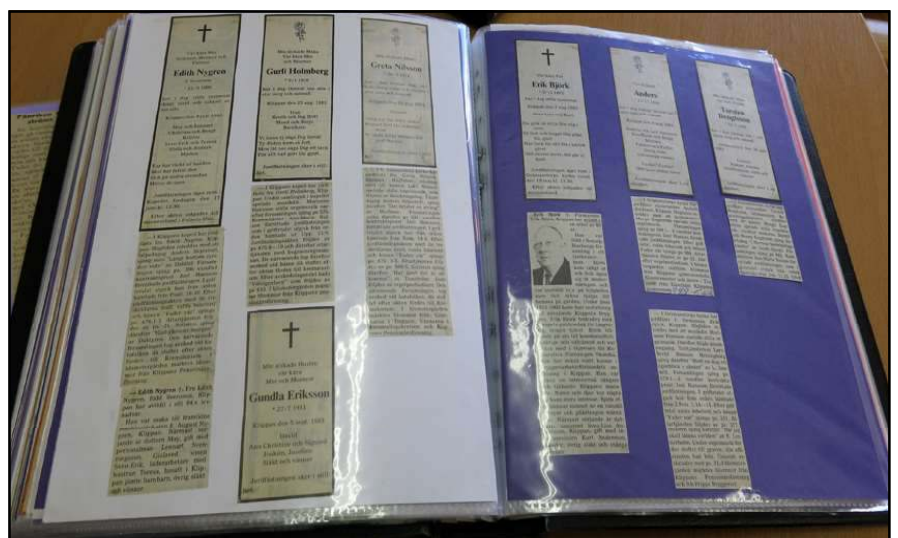
Inger berättar att trots att det har varit mycket arbete så har hon tyckt att det var roligt att läsa alla gamla

dödsannonser. Hon visar i den ena pärmen efter den andra och berättar om intressanta personer för Vivan och mig. Inger har full koll. "Det är i slutet av en pärm och det är på gult papper."

Det finns enstaka dödsannonser från 1936, 1945 och 1954, men från 1970 och framåt är det fler. De flesta är från 90-talet och Johan samlade ända in på 2010! Vi hoppas kunna göra ett register längre fram.

Tack än en gång för ditt arbete, Inger! Det kommer många i föreningen att ha nytta och glädje av.

Lena RE

Klippans musikkår - snart 100 år

För många människor fyller musiken en stor funktion i livet; vid både glädje och sorg kan musiken beröra oss starkt. Klippans musikkår har i många år spelat vid flera olika slags tillfällen i Klippan och andra ställen. Men hur började det? Jag har läst Sture Wetterbergs bok "Musik och nöjesliv i Klippanbygden", och har byggt min artikel om Klippans musikkår kring denna. Nästa år, 2018, firar kåren 100 år.

Klippans Musikkår 5 års Jubileum 1923 Blomgrensbilder

Övre raden från vänster Nils Ryde, Gustav Pommer, Ture Kandelin, Nils P. Holst, Johannes Gustavsson och Oskar Tullgren. Nedre raden från vänster Emil Bergstrand, Gunnar Pommer, Hugo Törnkvist, Nils Holst, Hugo Andersson, Sixten Bergstrand, Egon Törnkvist, och Wille Tullgren.

År 1918 bildades Läderfabrikens musikkår på initiativ av Fritz Jönsson. Denne Jönsson kom från Bjuv och hade fått jobb på läderfabrikens remverkstad. I Bjuv hade han sysslat med musik och på läderfabriken träffade han på likasinnade kamrater som han bildade en mässingssextett tillsammans med. I Pappersbruket fanns redan en orkester som kallade sig för "Bubblorna". Vid den här tiden bestod den av Axel Holst, Nils Svensson, Sixten Bergstrand, Nils-Petter Holst, Nils Holst, Rudolf Sundberg och Sigurd Wilhelmsson. De två orkestrarna alternerade så småningom vid dansspelningarna på Folkets hus i Klippan.

Snart bytte Läderfabrikens musikkår namn till Klippans musikkår och följande mannar tillhörde troligen en av de första besättningarna; Gustav Pommer, Knut Bengtsson, Artur Jarl, Bror Nilsson, Johan Nyberg, Harald Wetterberg, Fritz Jönsson Hugo Andersson och Gunnar Nilsson. Man spelade på olika dansbanor bl a i Hyllstofta, Bonarp, Pappersbruket och i Klippan. I mitten av 1920-talet utökades orkestern med tre klarinettspelare; Gunnar Pommer, Hugo Törnkvist och Kalle Thorsén. Då blev klangen på musiken en annan, och evenemangen blev lite mer avancerade. Repertoaren blev mera konsertbetonad och musikkåren

blev bl a anlitad vid jubileumsfestligheter vid Klippans pappersbruk. Redan 1924 fick Klippans musikkår i uppdrag att svara för den musikaliska underhållningen vid firandet av 1:a maj, och har allt sedan dess gjort det samma.

Åren gick och nya medlemmar tillkom, även om det kunde gå lite trögt med rekryteringen. Till viss del berodde detta på ekonomin, då det av naturliga skäl krävdes instrument att spela med. Ibland slutade någon och andra kunde ta över det instrumentet, men det gällde förstås också att hitta personer med talang och intresse. Först på 1940-talet kunde musikkåren få ett blygsamt bidrag från Klippans kommun.

På 30-talet hade föreningen ingen fast repetitionslokal, utan kunde ena gången repetera på Folkets hus och nästa i "Godtemplarhuset" (vid Klostervägen öster om Preem-macken). Musikkåren engagerades för flera stora evenemang, förutom det traditionella 1:a maj-firandet. 1936 firades för första gången Svenska Flaggans Dag of-

fentligt, och då inleddes en tradition att Klippans Musikkår medverkar vid denna festlighet. Samma år invigdes även Åbyvallen och också vid detta tillfälle deltog kåren. Klippan hade en stor hantverks- och industriutställning år 1938. Då höll man till vid nuvarande gymnasieskolan, och vid åkern där simhallen ligger idag fanns ett stort nöjesfält. Men då "fick" inte musikkåren stå för underhållningen, utan det gjorde istället militärmusikkåren från Helsingborg och Kristianstad. Möjligen var det vid denna tid som kommunen förstod, att när det ska firas något i samhället så är det bra att ha en musikkår att tillgå, och började så småningom ge ett årligt bidrag.

Under andra världskriget blev det inkallelser av flera medlemmar i kåren, och verksamheten fick gå på sparlåga. Man spelade dock tillsammans vid något som kallades "Försvarets dag" på torget i Klippan. Några nya medlemmar hade rekryterats; Tage Persson på trumpet, Arne Nord spelade basun, Walter Thomasson och Kjell Pommer på klarinett, Ivar Rudolf spelade tvär-

flöjt, Sven Nilsson och Helge Långberg spelade kompinstrument. De som var hemma försökte spela tillsammans och kåren överlevde.

1945 bildades "AB Klippans Musikkår" med styrelse och revisor som tillhör ett organiserat föreningsliv. De första åren var Gustav Pommer ordförande, Sigfrid Långberg kassör och Sture Wetterberg sekreterare. Det första protokollet är daterat den 9 januari 1945.

Förutom anslag från Klippans kommun har föreningen haft gott stöd från enskilda medlemmar och företag. Klippans finpappersbruk och Helge Lindgren var stora sponsorer och Lions Club gav en tamburmajors-stav till kåren. De många enskilda penninggåvorna har bidragit till att kåren har kunnat ge sina yngre medlemmar värdefull utbildning på sina instrument under sakkunnig ledning.

1950 bestod föreningen av 19 medlemmar; Gustav Pommer, Ivar Rudolf, Egon Lindström, Gunnar Pommer, Arne Nord, Sven Lindström, Sture Wetterberg, Erik Gustavsson, Pelle Nilsson, Inge-Tore Rörstrand, Helge Långberg, Sixten Bergstrand, Börje Carlsson, Tage Persson, Sigfrid Långberg, Bertil Bengtsson och Klas Persson. Men medlemmar kom och gick, och under åren kring mitten av 50-talet var det lite problem med att tillsätta stämmorna i kåren. Då lånade man folk utifrån, t ex från Bjuvs musikkår som troget ställde upp med folk när det behövdes. Under 1956 började man med undervisning på blåsinstrument och även trumslagare i skolorna. Detta som ett initiativ från musikkåren och lärare var musikfanjunkare Arvid Sandeberg, Gustav Pommer och Sture Wetterberg. Det blev till stor glädje när den första skolorkestern i Klippan gav sin första konsert den 1:a maj 1958.

Deltagarna i Klippans Musikkår är alltid snyggt klädda och 1959 införskaffades den första enhetliga uniformen. Det var en blå kavaj med grå byxa och vit skjorta med blå slips. På kavajens

Ordf Christer Ohlin presenterar Klippans musikkår i Fårhallen 2005.
Foto: Lena Ringbrant Ekelund

bröstkicka var broderat en lyra, samt namnet KLIPPAN. En vit mössa hörde också till, och alltihop inhandlades genom Klippans Herrmode för 180 kr styck. Samma år överlämnades taktpinnen av Gustav Pommer till Arvid Sandberg, som hade en gedigen musikutbildning. Han spelade både fiol och klarinett och hade även varit regementstrumslagare på K2 i Helsingborg. Under 60-talet utökades också musikkåren med många duktiga ungdomar.

När kom då kvinnorna in i musikkåren? Jo, den första kvinnliga medlemmen började i början på 60-talet (möjligtvis 1962) och det var Anita Önnestrand från Landskrona. Hon spelade B-kornett och hade tidigare medverkat i blåskåren inom Frälsningsarmén och Filadelfiakyrkan i Landskrona.

1968 firades kårens första 50 år med en jubileumskonsert på Folkets Hus i Klippan. Inför konserten behövdes nya uniformer. Tack vare goda kontakter med både Klippans kommun och olika privatpersoner som gav ekonomisk stöttning kunde uniformerna införskaffas i tid till konserten. Huvuddirigent var då Nils-Ivar Nilsson, men de "gamla" dirigenterna var också inbjudna till att dirigera vars ett stycke.

1970-talet började med en vårkonsert tillsammans med stråkar ur f d Klippans orkesterförening, och samma år medverkade kåren också vid invigningen av Simhallsbadet. 1972 tillkom en ny medlem, en nyinflyttad kille vid namn Christer Ohlin, som skulle komma att betyda mycket för Klippans musikkår. Han byggde upp en ungdomsorkester, och blev så småningom först sekreterare och sedan ordförande i föreningen.

1975 lämnade Sture Wetterberg uppdraget som ordförande och organisatör; ett uppdrag han haft sedan 1951. Han blev vid årsmötet detta år utnämnd till hedersordförande som tack för sitt mångåriga arbete inom föreningen. 1985 slutar han aktivt i musikkåren och han avslutar sin bok med att uttrycka; "Klippans musikkår har aldrig under alla år haft en så hög standard och musikaliskt låtit så bra som nu år 1987". Alla vi som lyssnat till musikkåren under åren efter det kan säkert vara överens om att standarden har fortsatt hålla mycket hög klass.

Lena Nilsson

Källa: Sture Wetterbergs bok "Musik och nöjesliv i Klippanbygden"

Skulptur i Klippan skänkt av skulptör i USA

I Klippans centrum finns 10 skulpturer av varierande storlek och material. En av dem står lite undanskynd vid gamla tingshuset och heter "Ömsesidigt förtroende", föreställer ett liggande rådjur och en liten gosse. Den skänktes 1953 av Pietro Montana, samma år som tingshusbyggnaden invigdes.

Vedby

I samband med att vi uppmärksammade Johan Larssons alla skänkta tidningsurklipp väcktes min nyfikenhet för denna bronsfigur då det i en artikel från 1954 stod att skulptörens hustru härstammade på mödernet från Vedby.

Vem var då denne skulptör Pietro Montana i USA och inte minst - vem var hans hustru?

Pietro Montana var född på Sicilien den 29 juni 1890 och dog den 6 juli 1978 i New York. Montana var en framgångsrik skulptör och målare, mest känd för sina krigsmonument och religiösa verk.

Här är *Alfrieda Kramer* fotograferad tillsammans med modern *Eva* vid ett *Sverigebesök 1908*, Fotograf är *Axel Blomgren*.

Hustrun *Alfriedas* släkt

Han gifte sig 1930 med *Alfrieda Kramer*. *Alfrieda* var dotter till *Eva Sjövall* född den 2 februari 1867 i Övad, Vedby socken, som emigrerade till USA 1889 och gifte sig med *Fred Kramer*.

"Ömsesidigt förtroende"

Evas föräldrar var *Per Svensson Sjövall* och *Troen Svendsdotter*.

Paret *Pietro* och *Alfrieda* flyttade till Rom 1962 och där avled *Alfrieda* 1975. *Pietro Montana* flyttade efter hustruns död tillbaka till USA.

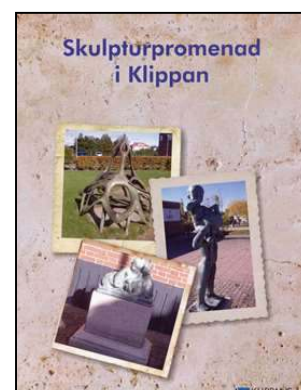
Det finns släkt kvar i Klippan som kan berätta om familjen. Bl a äger en släkting en klocka som *Eva Kramer* skickade till hennes farmors konfirmation – väl instoppad i en påse risgryn!

Detta var bara lite om EN av Klippans skulpturer. Är ni intresserade så har kommunen en utmärkt broschyr med tillhörande karta över alla. Kanske dags för en "Skulpturpromenad"?

Hjördis Nilsson

Alfrieda och *Pietro Montana* på besök i *Perstorp*
Från vänster: *Frances Kramer* (*Alfriedas* svägerska), *Tage Björkman* (kusin till *Alfrieda*), *Alfrieda Montana f Kramer*, *Ester Björkman* och *Pietro Montana*.

Klippans tingshus erhöill förnämligt USA-konstverk

Efter gårdagens tingsförhandlingar i Klippan fick Norra Åsbo härads domsaga mottaga det konstverk i brons, som den italienfödde men numera i New York bosatte skulptören Pietro Montana skänkt. Konstverket som kallas "ömsesidigt förtroende" föreställer nämligen ett liggande rådjur tillsammans med en liten gosse. Vid gårdagens avtäckning var häradsrättens ledamöter, kanslipersonalen, åklagarna samt den numera i hemlandet beryktade miljonären och riskungen, svenskamerikanen Olof Dahlqvist från Californien.

Överlämnandet av det stiligaste konstverket till tingshuset svarade nämndeman Johan Ahlin, Klippan för, vilken med några ord berörde donatorn, skulptören Pietro Montanas person. Denne är numera naturaliserad amerikanare och gift med en flicka, som på mödernet härstammar från Vedby. På detta sätt har han sålunda velat hugfästa sin svärmoders minne. Skulpturen har i New York utförts under konstnärens överinseende och i Klippan har fabriker Gustav Julin svarat för gjutningen av sockeln till densamma. Pietro Montana blev nämligen så förtjust i vårt land och våra förhållande vid sitt besök här för några år sedan, att han ville visa sig på detta sätt.

Nämndeman Ahlin överlämnade därefter konstverket, som å tingshusets vägnar mottogs av härads-hövding Arthur Ramfors. Denne yttrade följande med anledning av den storstilade gåvan från USA-konstnären.

- Jag ber att på tingshusbyggnadskommitténs och Norra Åsbo domsagas vägnar på det varmaste får tacka för den stortartade gåva vi nu fått mottaga. Detta tack riktar jag främst till konstnären, skulptören Pietro Montana i New York, som på detta vackra sätt velat hedra det land och den trakt, varifrån hans hustru härstammar. Gåvan vittnar om stor generositet hos givaren. Inte nog med att han skänkt oss sin idéskapelse, han har också välvilligt övervakat gjutningen av konstverket i New York. Jag ber nämndeman Johan Ahlin, Klippan, att till Mr Montana fram-

USA-konstverket till vänster "ömsesidigt förtroende" har just överlämnats av nämndeman Johan Ahlin, Klippan, till tingshusbyggnadskommittén vars tack för gåvan framfördes av härads-hövding Arthur Ramfors.

föra tingshusbyggnadskommitténs och domsagans stora tacksamhet för den frukostiga gåvan.

Jag vill vidare tacka de tingshusbyggnadsskyldiga och tingsombuden, vilka välvilligt ställt medel till förfogande för konstverkets gjutning, dess hemtransport och uppställning. Genom denna frikostighet har de tingshusbyggnadsskyldiga på ett utomordentligt sätt dragit försorg om tingshusets utsmyckning. Också det samhälle vari tingshuset ligger, kommer att draga fördel av detta konstverk på grund av dess uppställning utmed torget, som - vi hoppas det - i en snar framtid skall få ett mer tilltalande skick än det nu har. Jag vill slutligen tacka nämndeman Ahlin för allt arbete han haft i denna sak. Det är genom hans initiativ och hans förmedling som gåvan har kommit till stånd. Han har också nedlagt ett outtröttligt arbete för planens realiserande och är därför förtjänt av --- (text saknas) ---är en stor djurvän. Men härav vågar vi inte draga den slutsatsen, att konstverket vill vara en apoteos över djurvännen och djurskyddstanken i allmänhet. Enligt vad som framgår av en anteckning på konstverket har konstnärens idéskapelse tillkommit 1935, d. v. s. under mellankrigstidens Amerika.

Orosmoln började uppträda på himmelen och förtroendet mellan folken började sättas på prov. Det kan mycket väl tänkas, ja, det är i hög grad troligt, att konstnären genom sitt verk velat peka på den avgörande betydelse det har, att förtroende

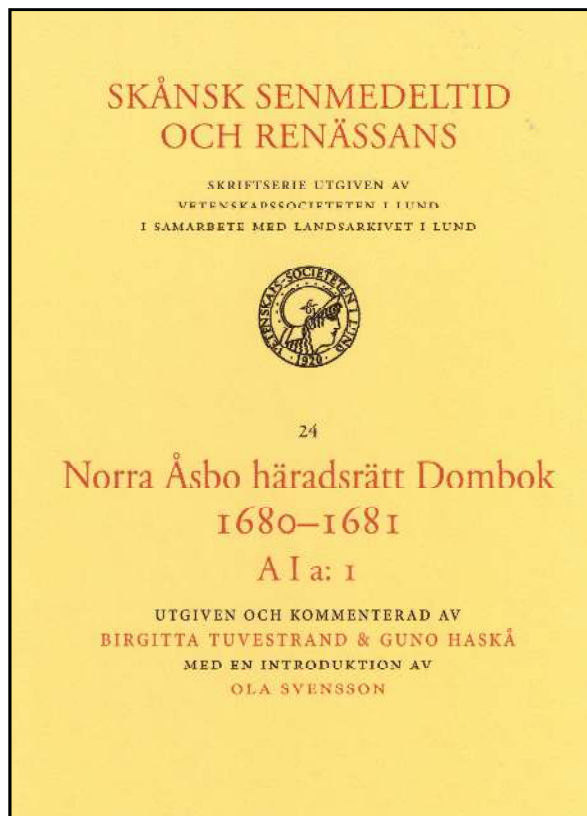
finnes i det mellanfolkliga umgänget inom olika grupper och samhällsklasser samt de enskilda människorna emellan. Där förtroende saknas, där finnes också jordmån för kivet och splittret. Om människorna hyste förtroende för varandra, huru annorlunda skulle inte världen av i dag te sig.

Ehuru det inte direkt går att utläsa av det namn konstnären givit sitt konstverk, vågar man dock påstå, att detta vill vara memento mot jäktet i tiden - han har väl närmast haft Amerika för ögonen - men jäktet utgör numera en plåga för oss alla. Om vi noga betraktar konstverket, vilken tidlös ro utstrålar icke därifrån. Det är inte utan, att man kommer att tänka på den gammaltestamentliga simare, som i en framtidsvision yttrade om fridsriket bland annat: "Då skola vargar bo tillsammans med lamm och pantrar ligga tillsammans med killingar; och kalvar och unga lejon och gödboskap skola sämjas tillhoppa och en liten gosse skall valla dem" (Jesaja 11:6).

Och så vill jag sluta med en önskan, att anblicken av detta konstverk måtte leda vänliga tankar till svenskättlingarna på andra sidan haven, samtidigt som jag hoppas, att konstverket skall förmedla skönhetsintryck åt dem, -- (text saknas).

Ur Johan Larssons tidningsurklipp från 1954. (Text som saknas var längst ner i spalterna och hade fallit bort.)

Norra Åsbo häradsrätt Dombok 1680-1681

Efter flera års arbete har nu Vetenskaps societetens i Lund och Landsarkivets i Lund som utgåva av Norra Åsbo härads äldsta dombok blivit klar. Boken ingår skriftserien Skånsk medeltid och renässans, nr 24. Transkriberingen av den svårlästa texten har gjorts av Birgitta Tuvestrand som har stor erfarenhet av att läsa 1600-talstext. Ola Svensson har skrivit en inledning till källan och Guno Haskå har bidragit med olika register.

Man hade länge velat ge ut den eftersom den beskriver inledningen av "försvenskningen" av Skåne efter det skånska kriget. Detta drabbade norra Skåne särskilt hårt. Igenom Norra Åsbo härad tågade svenska arméer när de skulle söderut och norrut och danska på väg österut eller västerut. Dessutom fanns här mer eller mindre lokala motståndsenheter, friskyttar och snapphanar, primärt inriktade på att bekämpa svenskarna, men efterhand också ett allt större gissel för lokalbefolkningen.

Guno Haskå skickade några utvalda artiklar ur boken till redaktionen och när jag tittade på dem så tänkte jag att det är ju omöjligt att läsa och förstå! I styrelsen har vi pratat mycket om att ordna kurser för att lära oss läsa gammal skrift. Detta var ju ett utmärkt tillfälle att lära sig tolka transkriberad dombokstext om vi

bara får ett "facit". Guno ställde upp och skrev en tolkning till två av texterna och i nästa nummer kan vi fortsätta på samma träning.

Efter att jag hade talat med Guno så såg jag boken i vår lokal och läste den spännande introduktionen som förklarar vad domboken beskriver, häradsbegreppet, birk och procedurerna vid tinget. Där berättas också om olika tingsplatser.

Språket

Därefter kommer ett mycket intressant stycke som handlar om källans språk. Här står bl. a. att även om texten innehåller många inkonsekvenser i stavningen finns ändå en rad mer eller mindre klara mönster som kan underlätta för en nutida läsare:

- Långa vokaler dubbeltecknas ibland eller får ett h efter ex. koo, löhn, dee, eek
- Kort vokal dubbeltecknas efter betonad vokal i stor utsträckning som i dagens normer.
- Många onödiga konsonanter som i efftter
- V-ljudet tecknas ofta hv, f, u, fv, fw eller w
- Ofta används z för s-ljud

I texten finns många förkortningar som ibland är markerade med en symbol t.ex. ett streck, eller upphöjda sista bokstäver ofta efter ett kolon.

I introduktionen finns även beskrivet ett typfall med kommentarer och några rättsfall t.ex. att gå från gård och grund som är mycket intressant.

Boken kostar 350 kr och kommer att säljas på Landsarkivet/ACS i Lund. Den finns i vår lokal och den kan också beställas hos Vetenskaps societeten <http://projekt.ht.lu.se/vetenskaps societeten/publications/>

Övningar i att tolka gammal text

Vi diskuterar ofta hur man kan läsa gammal text och önskar att vi kunde träna mer på det.

I denna gamla dombok är texten transkriberad, men trots det är texten inte lätt att läsa och förstå. Vi erbjuder på följande sidor träning på detta genom att vi har två texter som Guno Haskå har hjälpt oss med att tolka. Lägg något över Gunos tolkning och gör ett försök! Om detta uppskattas, så kan vi få några nya texter tolkade i vårt nästa nummer.

Guno Haskå www.haska.se

Läsövning 1 - "Angående snapphanen Jäppa Olsson"

Det handlar om en fånge eller snapphane som visas upp inför rätten.
Försök tolka texten!

Cronones Befalningzman Wälb: Lars Larsson i Sillagra med häretzskrifweren Niclas Jönsson här för Rätten lät framställa Een Fånge eller Snaphane wedh Namn Jäppe olson som s[ä]ger sikh wara född i Swärfwareboen utj Rijseberga Sochn och at wara 18 åhr gammal och har Een gång warit till gudz bordh och annammat Herrans Natwardh, hwilken bekänner sikh hafwa tiänt SnaphaneCapiteinen Per Larsson i Wansta för Trätzpåike på Ett halfft Åhrs tijdh A:o 78 och nu efter alfwarligh förmahning och åthwardzel bekänder han at han tiänte bem:te Snaphane Capitein Per Larson Ett åhrs tijdh och fulgde med be:te Per Larson hwart han togh wägen och fik honom Een byssa at föra, Män han säger sikh aldrih hafwa ihälskutit någon Människa med dän, uthan når dee Andre Skut platteskott i wädret då skut han med, dässuthen berättade Ländzmanden Brodde Månson j Wästra Ringarp att dänne fången war med Per Larsson och fölgd honom om kring i gårderne hwart han tog wägen och tog op Skatt af bönderna. häratzskrifwaren på Cronans befallningzmandz wägnar sätter i Rätte effter hans bek[ä]nnelse som förnimmes at han hafwer fulgdt dät ogudelige partj och brukt Snaphana wäsendet med Röfwande och Skatz uthpræssande af bonden sampt fördt Gewär och fördt gever och afwundh Skyldh Emot sin konong, om han ike bör at plichta som Andra Missdedare som af samma Sälskap utstådt hafwer och är där på Rättens utslag begärandes. då är sålledes för Rätten afsagt tillika medh dee 8 Ståkemänd

Eftersom dän framförde Fånge och Snaphane Jäppe Olson frijwilligt och otuongen bekänder sikh på Ett åhrs tijdh warit i flåk och fölge medh Snaphanarne och sålledes fördt afwug Skiöldh Emot Fäderneslandet däss Inbyggare Contribution aftwonget som Een af Ståkemänden Ingeman Larsson i Ingborarp berättar hwarföre VnderRätten ey annorledes kan dömma än Jäppe olson iu bör arbeta utj Cronans Fängelse heela sin lijftijdh, så framt höga öfwerheeten honom med Lindrigare straf ey benåda will. (1680-07-07)

Gunos tolkning

Kronans befallningsman, välbetrodde Lars Larsson i Silvåkra (i Källna), lät tillsammans med härads-skrivaren Niklas Jönsson inför rätten visa upp en fånge eller snapphane vid namn Jäppa Olsson som säger sig vara 18 år gammal och född i Svarvareboden i Riseberga socken. Han har en gång tagit Herrens Nattvard. Han uppger att han ett halvt år under 1678 varit trosspojke hos snapphanekaptenen Per Larsson i Vanstad (i Hjärnarp).

Efter allvarliga förmaningar och uppmaningar erkänner han nu att han varit hos Per Larsson under ett års tid och då följt med honom på hans resor. Jäppa hade fått en bössa av Per Larsson men han säger sig aldrig ha skjutit ihjäl någon människa med den utan bara, tillsammans med de andra, skjutit varningsskott i luften.

Vidare berättade länsmannen Brodde Månsson i Västra Ringarp att fången hade följt Per Larsson när denne gick omkring på gårdarna och tog upp skatt av bönderna. Härads-skrivaren framför, på kronofallningsmannens vägnar, att det av fångens erkännande framgår att han har anslutit sig till det ogudaktiga följet och varit delaktig i snapphanarnas röveri och utpressande av skatter samt varit beväpnad med gevär och uppfört sig som en landsförrädare mot sin kung.

Härads-skrivaren anser att Jäppa bör straffas på samma sätt som andra missdådare från samma följe och begär domstolens utslag, vilket rätten och de åtta stockemännen avger.

Eftersom den uppvisade fången och snapphanen Jäppa Olsson frivilligt och utan tvång erkänner att han varit tillsammans med snapphanarna och således varit en förrädare mot fäderneslandet och avtvingat invånarna skatt, såsom en av stockemännen Ingeman Larsson i Ingeborarp berättar, så kan underrätten ej döma Jäppa Olsson på annat sätt än till livstids arbete i Kronans fängelse, så vida överheten inte vill benåda honom till lindrigare straff.

Läsövning 2 - "Angående snapphanekaptens härjningar"

Denna övning handlar om att tolka en text som handlar om en man som drabbats av snapphanarna.

Tingskrifwaren ifrån Syndra härat hans Jönsson på Stakarp presenterar sigh här för Rätten effter förrige förde kall och Sakgifwelse i Rätta lägger Ett Tingzwitne Vt städt af Riseberga Ting den 20 April sist af wilta som i processen skall införes, och där hoos fram lagde sitt skriftlige Jnläg sålydandes Såsom medh Richtig och fulkommen Windnesbyrdh inden Rijseberga birketingh den 20 April näst afwikt Vthtrykeligh och Nöjchtig är bewist, att Tufwe Månsson i hågentorp Capitein för Snapphanarne nu förleden krigztijder A:o 1678 hafwer med sit samman Rödets och opröriske MeenEdeske Landz inbyggares folk, till sigh tagit Een 6 eller 28 Personer och med oplagdt Råd wed dagh och dagz liuse, är kommen till min gårdh, där Vthplundrat mitt godtz och förmåge, samt andras godtz, som i mitt huus war i förwaring lefwerat, och Contant Midell, och Een deel Sölf, af mitt Egit så wäl andres, Item Rättens böger och brefwe spolerit, och Een stoor deel borttagit samt åtskilligt i huuset i tu slagit, som dee ike kunde dän gångh med dem före, som öfwanbem:te Tingzwitne klarligen uthwijsar, hwarföre iag af högnödig orsager sätter i Rätte för den wälährade Rätten och Råtsindige dommare, om bemte Tufwe Månsson medh sina Consorter och medhfølge, eller deras arfwinger ike iu billigen bör effter bokstafwen och Rättens Lauglige Vthslag, /: at stå migh så wäl som dee ande godt folk, som miste deris godtz i mitt huus till Rätte för all skade och skadeslijdelse:/ medh Jgildh och twegildh, efter Laugens klare ord och fundament. Eller därföre utj deres eller deras Arfwingars godtz Medel och förmufwe j Rörandes och Vrörandes, hwar dät kan opspörjes och findes, att lijde Namb och Wurderingh effter Recessen, och är härpå Een förswarligh dom begärandes.

Datum Stakerup den 12 Majj Anno 1680. förblifwer dän Låflige Rättens Tiänstwillige Hans Jönsson E h: Som samma Jnläggh innehålt i dagh läst och påskrefwet Dommaren påropte om någon på Tufwe Månsons eller hans arfwingars wägner war tillstädes här till swara wille och ingen mötte, beror med dom till nästa Ting. (1680-05-12)

Gunos tolkning

Tingskrivaren vid Södra Åsbo häradsrätt Hans Jönsson från Stackarp (i Sönnarslöv) anmälde sig till rätten efter en tidigare kallelse och stämning och inlämnade ett vittnesmål som var utställt av Riseberga ting den 20 april i år över vilka som skulle kallas till förhandlingen.

Han visade sitt skriftliga inlägg så lydande: Som det i en vittnesutsago från Riseberga birketing den 20 april i år visas är det klart och tillfredställande bevisat att snapphanekaptenen Tuve Månsson från Håkantorp (i Västra Torup) 1678, under senaste kriget, med sin samling upproriska landsbygdsbor tagit med sig 6 eller 28 (8?) personer som efter en uppgjord plan och under dagsljus kommit till min gård. Där hade de tagit mina ägodelar och min förmögenhet, samt andras ägodelar som lämnats till förvaring hos mig. De tog också kontanter och en del silver, både mitt eget och andras. Likaså förstördes rättens böcker och brev, varav en stor del blev bortforslat. Mycket i huset som de inte kunde taga med sig hade slagits sönder, som det tidigare nämnda vittnesmålet visar.

Därför vill jag av högst nödvändiga orsaker be den välährade rätten och den rättsinniga domaren att den omtalade Tuve Månsson med sina gelikar och anhängare, eller deras arvingar, rätteligen bör straffas efter lagens bokstav och rättens lagliga utslag /att behandla mig så väl som övriga hedervärda människor som förlorade sina ägodelar för all skada eller skadegörelse/ med bot(?) och dubbla böter, efter lagens klara ord och grund/mening. Eller därför i deras eller i deras arvingars ägodelar och förmögenhet, löst och fast, där det kan spåras och återfinnas, att genomgå utmätning och värdering efter förordningen och härpå begärs en skälig dom.

Datum

Stackarp den 12 maj Anno 1680

Förbliver den lagliga Rättens tjenstwillige

Hans Jönsson

Egen hand

Som läst och skrivit under detta inlägg.

Domaren frågade om någon på Tuve Månssons eller hans arvingars vägnar var närvarande och ville bemöta inlägget men ingen anmälde sig. Domen uppskjöts till nästa ting.

Brådskande telefonmeddelande till polisen för 100 år sedan

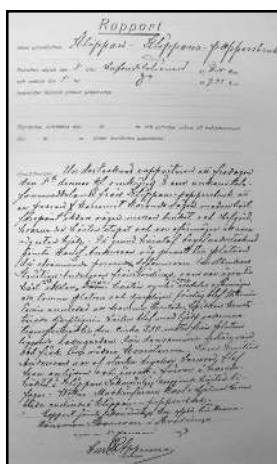

Foto: Poliskonstapel Appelberg utanför Kommunhuset (Blomgrens bilder)

I Klippans kommuns arkiv finns många intressanta handlingar för släkt- och hembygdskorskare. I kommunhusets källare förvaltas även enskilda arkiv, t.ex. Polis Appelbergs arkiv 1915-1920.

Carl Robert Appelberg föddes 1877-11-24 i Vedby församling och avled 1955-12-20 i Klippan.

Jag ville veta mer om Appelbergs polisarbete och hittade i arkivet en handskreven rapport från 1917 som finns renskriven till höger.

Karin Björk Hernández

Rapport

Öfver patrullridten: Klippan – Klippans pappersbruk
Patrullen afgick den 5 från Hufvudstationen kl. 8.15 em. och ankom den 5 till dito kl. 9.45 e.m.

Anmärkningar: Undertecknad rapporterar att fredagen den femte denes kl. omkring 8 em ankom telefonmeddelande från Klippans pappersbruk att en person kommit körande vägen med en häst förspänt åkdon vägen mellan bruket och Hafgård, hvarunder hästen stupat och var oförmögen att resa sig utan hjälp.

På grund härutaf begaf undertecknad jämte konst. Andersson sig genast till platsen då ofvannämnda person befanns vara lantbrukaren Kristian Andersson från Kvidinge, som var ägare till häst och åkdon.

Enär hästen syntes vara oförmögen att lemna platsen och djurplågeri förelåg blef Weternär Follin anmodad att komma tillstädes, hvilken konstaterade djurplågeri. Hästen blef med hjälp sedermera transporterad till den cirka 200 meter från platsen liggande ladugården där densamme erhöll vård och fick tills vidare kvarstanna.

Som Kristian Andersson var af starka drycker berusad, blef han anhållen och insatt i förvar å häradshäktet i Klippan. Läkarintyg angående hästen bifogas. Wittne: Maskinförare Karl och Hjalmar Larsson båda anställda å Klippans pappersbruk.

Rapport jämte läkarintyg har afgått till Kronolänsman Svensson i Kvidinge.

Klippan den 5 januari 1917

Carl R. Appelberg
1: ste konstapel

Göingefamilj omkom vid branden i Hinckley 1894

Allt började med att jag hittade en stor fin gravsten i Vankiva när jag fortsatte min gravstensen inventering där sommaren 2016.

Jag sa högt (fanns bara jag på kyrkogården) "nämen ligger du här Kristina". Det var alltså min farmors halvsyster Kristina f 1844 i Vedema och hennes man Lars Andersson i Mala som fått sin viloplats här.

Jag kontaktade gravrättsinnehavaren som visade sig bo på den idylliska gården där farmors syster en gång i tiden bott. Hon var dotter till Lars och Kristinas fosterson Nils Johansson född i Ignaberga 1880.

Lars och Kristina hade haft en dotter Nilla som dock dog endast 1 år gammal i mässlingen 1875. Men 1885 kom så den 5-årige gossen Nils till Mala, stannade där och övertog senare gården.

Nils var son till Maria Bengtsdotter född i Vankiva 1857, fadern var

okänd. Maria hade i mars 1885 gift sig med Per Jönsson född 1861 i Stoby, son till Jöns Andersson och Johanna Persdotter. Kanske var han inte så förtjust i att få en styvson?

I Stoby föddes dottern Anna 1885 och familjen flyttade vidare till Wanås där sonen Alfred föddes 1889.

Per och Maria med barnen Anna och Alfred, kortet troligen taget efter flytten till Amerika.

Enligt församlingsboken reste Maria med familj till Amerika i juli 1889. Möjligen reste Per först och därefter Maria med barnen eftersom Alfred var så liten?

Rykte om präriebrand

Men Maria glömde ingalunda sin äldste son Nils utan skrev fortlöpande brev hem till honom. Men plötsligt upphörde breven och ingen visste varför. Det hade dock pratats om en präriebrand i det området familjen bodde i men man visste inget närmare.

Min "forskargen" gick förstas igång av detta och jag började leta. Jag började med bouppteckningen efter Pers far Jöns Andersson, men när han dog 1895 finns varken Per eller hans barn nämnda. Däremot finns Pers syster Axelina upptagen med uppgift om att

hon ska vara gift med en Charles Lundin i Amerika.

Hjälp från USA

Jag rådfrågade min släktforskarkompis Dean Wood i South Carolina vad han trodde och han hittade snart Axelinas familj - jag fick tips om att kontakta en Linda Lovgren Harfst.

Kontakt togs och det visade sig att **Lindas farmor Ruth Elisabeth var enda överlevande barnet till Axelina och Charles!**

Linda kunde också berätta att hela Marias familj omkommit i den stora branden i Hinckley, Minnesota, den 1 september 1894. Det var inte en präriebrand utan en skogsbrand (tallskog) som fick katastrofala följder där mer än 400 av de totalt 1200 invånarna omkom.

Att Maria hade en son kvar i Sverige hade dock Linda och hennes familj aldrig hört.

Artikel i Svenska Amerikanska Posten av Martin Martinsson

Många spaltmetrar har skrivits om branden i Hinckley men jag fastnade för en artikel införd i Svenska Amerikanska Posten tisdagen den 29 augusti 1895. Den är skriven av Martin Martinsson som emigrerat från Hörby och som bodde med sin familj i Hinckley. Han var byggmästare och jobbade i veckorna på andra orter, vid tiden för branden arbetade han i Rutledge – 18 mil från hemmet. Hemma i Hinckley fanns hustrun och de fem barnen, den minsta endast två mån gammal. Mirakulöst överlevde sonen Johan, dock allvarligt bränd.

Artikeln har ingen koppling alls till "min" Göingefamilj men jag tycker den beskriver händelsen bra.

Först beskriver fadern händelseutvecklingen men i slutet skriver även den lille gossen Johan Martinsson följande om sin moders och sina fyra systrars öde och död vid det ödesdigra olyckstillfällena samt sin egen

Ett museum i Hinckley som minne om branden.

underbara räddning:

Jag, mamma och mina systrar stego alla upp friska och glada på morgonen af olycksdagen. Pappa hade varit borta ett par dagar och skulle komma hem om qvällen. Jag minnes den morgonen, som om det hade varit i går.

Solen kastade sina strålar emot oss. Jag och min äldsta syster ordnade våra böcker, ty på måndagen skulle vi börja skolan. Omedvetna om den förfärliga katastrof som den dagen före solnedgången skulle bortsopa omkring 500 människor från jorden och ödelägga vårt hem, vår stad och utsätta oss för en så grym olycka, jemmer, lidande, sorg och död.

Morgonen var ovanligt solklar, lugn och stilla, men vid 10-tiden började vi att inom synkretsen observera att skogseld bröt fram i vester om staden och en gråvit dimma spred sig allt mer och mer öfver oss. I början trodde vi ej att det var något farligt ty vi voro vana vid att se eld i skogen hvarje dag. Men snart märkte vi att en tjock rökmassa närmade sig med hastig fart och en orolig ängslan spred sig allmänt och stegrades med hvarje ögonblick.

Det började blåsa vid middagstiden och elden närmade sig staden, ett tätt duggande sot föll ned liksom regn och luften kändes brännande och nästan

qväfvande. Vi började tänka på vår pappa som icke var hemma. Mamma och vi barn gingo alla i bön till Gud om hjälp. En allmän panik uppstod och ett skri hördes: "Staden har fattat eld, skynden, flyn och rädden er"!

En namnlös förtviflad förskräckelse och vildaste förvirring uppkom. "O, om pappa ändå vore hemma", tänkte vi. En störtflod af glödande jetteflam-mor tycktes likt ett moln plötsligt slunga ned knippor af eld och fly-gande eldtungor i staden. Stormen öfver-gick i en väldig orkan och öfver-rumplade oss från vester. Vi bodde i stadens östra del och vi beredde oss att med hundratals andra fly undan och om möjligt rädda våra lif, när vi kommit några famnar från huset fat-tade det eld. Jag tog mina två systrar vid handen och mamma lade de små i barnvagnen och i denna skyddlösa belägenhet försökte vi att fly undan den tätt bakom oss härjande eldty-rannen, men inom några ögonblick fattade det eld i barnvagnen, min stackars mamma tog hastigt de små ur den brinnande vagnen och med dem i sin famn ilade hon så fort hennes krafter medgäfvo och jag höll de andra två vid handen och vi sprungo alla för att rädda oss.

Jemte hundratals andra togo vi vår tillflykt i floden men elden uppsökte oss äfven der. Den rullade likt en glö-

dande lavin öfver oss och hettan var outhärdlig. Det var en fasansfull syn att se huru människorna stredo för sina lif. Jag stod vid sidan om min moder och såg huru hon arbetade och ansträngde sig till det yttersta för att rädda sin barn från döden, men allt var fögäfves. Jag såg huru min äldsta syster Ida räckte sina armar mot mig och tiggde om hjälp. Men, ack! Jag kunde ej hjälpa henne, jag hade nog med att försöka rädda mig sjelf. Eldens susande och lågornas dån borttogo allas jemmerrop, skrån och qvidan. Rök och eld jemte den så brännande luften ville nästan qvälja mig och jag räddade mig med möda.

Den förfärliga katastrofen, den namnlösa förvirringen och de djupa odrägliga plågor som voro förenade med inandningen af den upphettade, syrelösa luften gjorde oss förstumma-de och bedöfvade oss, och så dukade de flesta under och omkommo. Min sista lifsgnista var nästan utslocknad, men då kommo dödsföraktande män och buro mig bort till en plats der det var litet mera luft. Eldlavinens hade nu rullat förbi.

Ack, hvilket hjertskärande skådespel företedde ej denna ödesdigra olycks-plats. Jag såg ej till hvarken min mamma eller mina systrar och jag trodde äfven att min pappa var död tilldess jag träffade honom i Pine City. Vi voro då de enda lefvande räddade af vår familj, utan kläder, blottställda på allt, men pappa sade, att om han blott haft sin familj kvar, så hade han varit rik nog.

Genom hjälpkomteens försorg utde-lades kläder och matvaror till oss, så att vi ledo ej någon nöd. Jag stannar fortfarande hos min pappa för att vara honom i sällskap i hans djupa sorg, och vi bo nu i Rutledge, Pine county, Minn.

Sanningenligt, JOHN MARTINSON

Hjördis Nilsson, Klippan

Artikeln har även varit införd i Gydhing-en

Försvenskningen av Skåne

Det var temat på föredragen som vi kunde lyssna på den 1 april 2017 innan det dags för Skånes Släktforskarförbunds stämma på Malmö Stadsarkiv.

Utöver styrelsen, ordförande och nio ledamöter samt tre suppleanter, deltog 74 ombud, varav vi var 10 från vår förening. På mötet beslutades att minska antalet ombud 2018. Det blir ett ombud per påbörjat 60 medlemmar i stället för som tidigare per 40 medlemmar. Medlemsavgiften blir oförändrad för 2018, dvs. 10 kronor per medlem. Några nya medlemsföreningar fanns inte att notera och några motioner hade inte inkommit.

Ja, vad hände när Skåne blev svenskt? Föreläsarna berättade om händelser som vi inte fick lära oss på historiektionerna i skolan!

Vivan Bengtsson tipsar om Blomgrens Bilder. Till höger ser ni vår nya roll-up som vi invigde på stämman. Foto: Karin

Tre kungar i 1600-talets Skåne Christian IV, Karl X och Karl XI
Sven Rosborn berättade om kriget i Skåne och påminde oss om den lilla personens betydelse i vår historia.

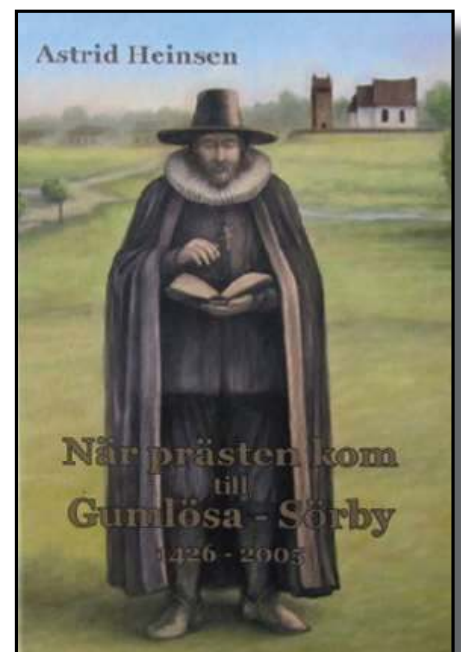
När Kristianstad var erövrat stannade kungen till i tre dygn i Hörja. Tänk hur det såg ut i byn efteråt! Bönderna var nog inte så glada.

Vill du veta mer t.ex om slaget vid Öresund eller landstigningen vid Råå så har Sven Rosborn skrivit många böcker och du hittar intressant information på hans hemsida www.pilemedia.se

De svenska soldaterna och deras familjer under det Stora Nordiska kriget 1700 – 1721

Astrid Wallin Heinsen berättade om den indelte soldaten och framförallt om kvinnornas roll och liv. Det står det inget om i historieböckerna. Vi fick lära känna den 29-åriga änkan Margareta von Ascheberg på Vittskövle slott som fick slutföra sin mans uppdrag att utrusta drygt 200 soldater till Karl XII. Alternativet var att lämna godset. Margareta klarade av sin uppgift galant genom att bl.a. värva arbetsdrängar till dragoner.

Vill du veta mer så läs Astrids bok "När prästen kom till Gumlösa och Sörby 1426-2005", en berättelse från dansktiden och fram till våra dagar.

Karin Björk Hernández

Kvällsträff 29 mars DNA-släktforska

Hjördis Nilsson och jag fick möjlighet att gå en kurs för Peter Sjölund som anordnades av Skånes Släktforskarförbund.

Syftet med kursen var att till medlemmarna i de lokala föreningarna sprida kunskap om hur man kan släktforska med DNA. Peter nämnde i början att "Om ni känner er förvirrade nu så tror jag att efter kursen kommer ni att känna er förvirrade på en högre nivå" och det kändes så. DNA-forskning är ett stort och spännande område som hela tiden utvecklas.

Onsdagen den 29 mars försökte vi förmedla denna "förvirrade kunskap på en högre nivå" till föreningens medlemmar. Vi började med att berätta att DNA är ett kemiskt ämne som bär den genetiska koden som utgörs av fyra ämnen som vi kallar bokstäverna A, C, G och T. Dessa sätts samman till den drygt 3 miljarder långa DNA-koden som finns i kromosomerna i cellkärnan. Utanför cellkärnan men ändå inne i cellen finns mitokondrierna och dessa innehåller även DNA.

Ibland uppstår mutationer vilket kan liknas vid att en bokstav byts ut mot en annan av de återstående tre. Detta "stavfel" följer därefter släktlinjen och alla som har samma mutation är därmed släkt.

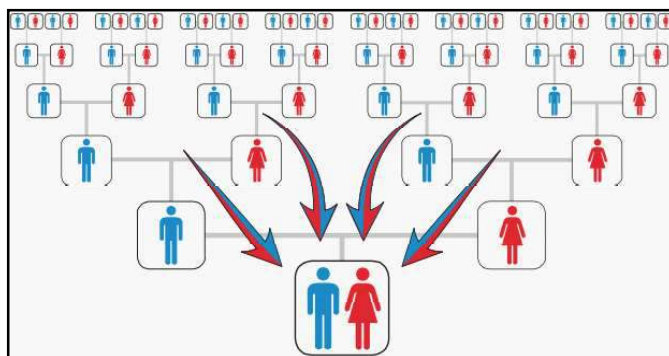
Företag som gör tester

Det finns olika företag som gör DNA-tester.

Det vanligaste bland européer är **Family Tree DNA**. I USA är **Ancestry** vanligast. **My Heritage** gör även tester men har än så länge en liten databas och **23andMe** har flest testade men testerna görs mest av hälsorelaterade orsaker.

DNA-tester

Y-DNA kan endast män göra eftersom det finns i y-kromosomen och då följer man bara den rena manslinjen far - ff - fff - ffff osv. Det blir bara träffar på personer som finns någonstans på denna mycket smala linje.

mtDNA är motsvarande för den rena moderslinjen mor - mm - mmm osv. Eftersom män även har en x-kromosom kan de göra även denna testen. Denna test ger även ett fåtal träffar.

Autosomalt DNA testar DNA i de övriga 22 kromosomerna. Både män och kvinnor kan göra testen. Man får många träffar på olika nivåer.

X-DNA testar X-kromosomen. Både män och kvinnor kan testas eftersom männen har en x-kromosom. Kvinnor har två x-kromosomer så man kan inte säkert veta vilken hon har ärvt. Denna test ingår i den autosomala testen.

Vad kan man hitta i testerna

Man ärver bara cirka hälften av sin fars och hälften av sin mors DNA. Det behöver inte vara lika mycket från vardera föräldern. Samma sak sker vid varje ny generation. Detta gör att man inte alltid får träffar på personer som man är släkt med även om släktskapet ligger ganska nära som t.ex. nästkusiner.

Tillsammans gjorde vi några övningar för att öka förståelsen för hur DNA kan och inte kan ärvas.

Resultatet

Eftersom vi bara har gjort tester i Family Tree DNA så var det dessa resultat vi berättade mest om.

Shared Centimorgans talar om hur mycket DNA jag har gemensamt med träffpersonen. En bra matchning ligger runt 70 cM och uppåt.

Longest block talar om hur lång den längsta gemensamma delen är. Den är viktigare att titta på. En bra matchning ligger på minst 20 cM. Om man har mycket gemensamt men bara korta

block är det troligt att man har flera/många träffar men längre bak tidsmässigt. Detta gäller bl.a. i Norrland och beror på den begränsade genpoolen (= inavel).

ICW "In Common With" kan användas för att hitta vilka personer man har gemensamma träffar på.

Med **Search/Adv. search** kan man söka personer. Obs! Glöm inte att radera sökningen om du vill se ICW på den hittade personen.

I **Chromosome Browser** kan man jämföra upptill fem personer samtidigt och se om de har träffar på samma plats. OBS! Om man söker efter personer i Chromosome Browsern så ska man **klicka på Find** och inte Enter!

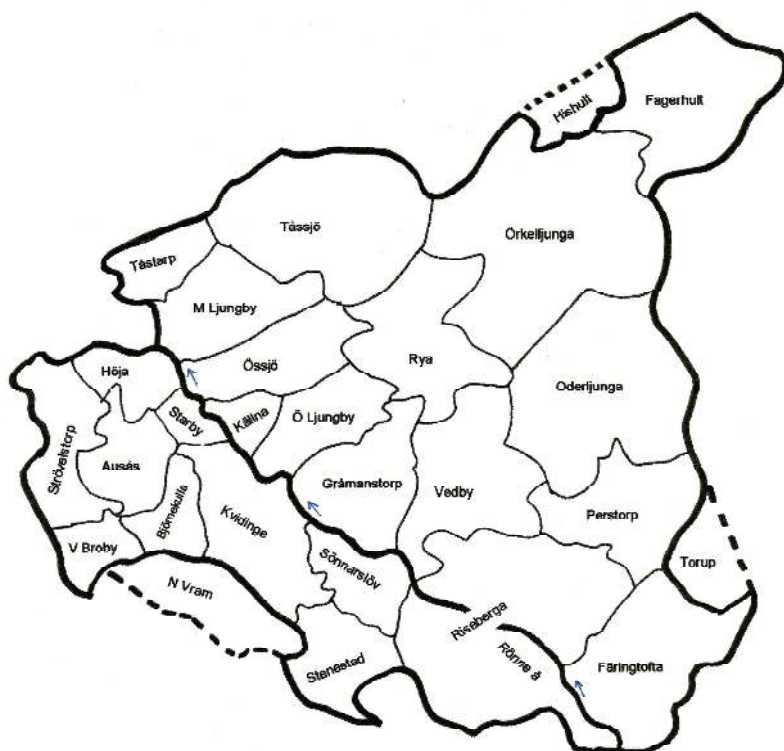
Släkträd

Det är bra om man laddar upp sitt släkträd på FamilyTree DNA för då kan man hjälpas åt att hitta den gemensamma anan.

DNArboretum är en app i Google Chrome som är mycket användbar. Man laddar ner den och får då en liten symbol i övre högra delen av Google Chromes verktygsfält. När man har öppnat en träffpersons släkträd kan man klicka på symbolen och få hela personens släkträd i tabellform. Denna lista kan man skriva ut, exportera till Excel m.m.

Vi berättade även om andra sätt att försöka lösa gåtan om hur man är släkt med sina DNA-kusiner och det skriver jag mer om i nästa nummer.

Lena RE

Norra & Södra Åsbo härad

Program hösten 2017

Tor. 7/9	kl.19.00	Start för studiecirkel i Disgens släktforskarprogram. Lär dig grunderna i 2016 samt konvertering för de som använder 8.2. Vi ses 3-5 gånger med start den 7 september. Du ska ha skaffat programmet och jobba i egen dator. Max 8-10 pers/cirkel. Anmälan till Marie, 070- 344 21 12 eller marie@munke.se.
Lör. 21/10	kl.10.00	Samarbetsdag mellan släkt- och hembygdsforskare. Tillsammans presenterar vi för alla hur man får fram om vem som bott/ägt en fastighet. Hur man finner uppgifter i olika arkiv, mm. Hembygdsföreningarna i Klippan, Källna-Stidsvig, Riseberga-Färingtofta och För. Hyllstofta Ryggåsstuga är inbjudna.
Tis. 7/11	kl.19.00	Kvällsträff. Niklas Hertzman kommer och berättar om vad man kan finna i ArkivDigital's databas.

Släktforskarjour för allmänheten (ingång via rampen på gaveln)

måndagar	kl.13-16	11/9, 25/9, 9/10, 23/10, 6/11 och 20/11
fredagar	kl.13-16	15/9, 29/9, 13/10, 27/10, 10/11 och 24/11
kväll tisdag	kl.19-21	12/9, 10/10, 24/10
söndagar	kl. 9-12	24/9, 5/11 och 3/12

Alla aktiviteter är på Studiegården 47:an, Storg 47, Klippan

Se även vår hemsida www.aasbo-gen.com och följ oss på Facebook.